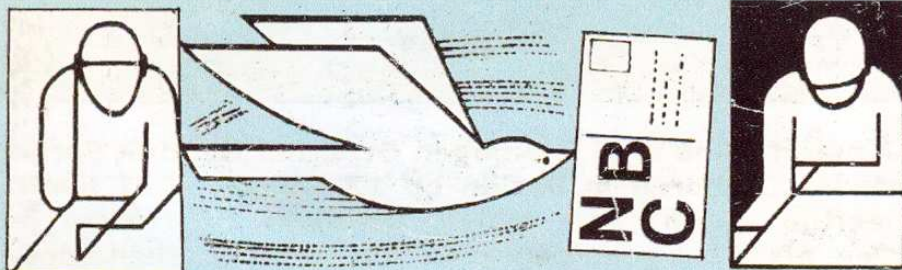
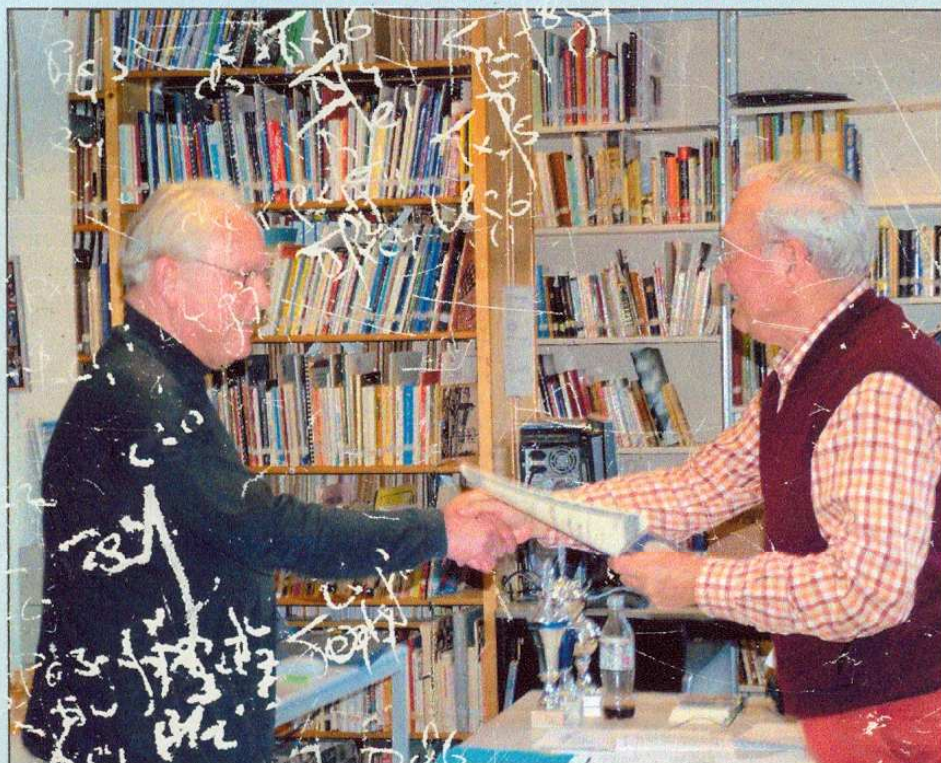

SCHAAKSCHAKERINGEN

Nederlandsche Bond van Correspondentieschakers

Bondsorgaan Nr. 381 april 2008

Gerard van den Haak ontvangt uit handen van onze voorzitter, Tons de Ruiter, de zilveren Bertl-von-Massow medaille (ICCF).

**In dit nummer
onder andere :**

**In Memoriam : Dr. E.H. Sprenger
Internationaal nieuws
Ingezonden partijen (J.H. Verleur)**

In Memoriam : Dr. E.H. Sprenger

Door Nol van 't Riet

Op 7 maart 2008 is in Groningen Dr. Ernst Hendrik Sprenger overleden. Geboren in Berlijn op 17 januari 1927 heeft hij de leeftijd van 81 jaar mogen bereiken. De laatste jaren werden, als ik het goed begrepen heb, nogal getekend door de gevolgen van een herseninfarct dat hem enkele jaren geleden had getroffen.

Dat belemmerde hem echter niet om zich bezig te blijven houden met zijn geliefde schaakspel. Tot voor kort speelde hij nog mee in postgroep 1 van het Open H. J. Mostert Herdenkingstoernooi. Helaas moest hij zich enkele maanden geleden terugtrekken vanwege zijn achteruitgaande gezondheid. Uit het telefonisch contact dat we toen hadden heb ik evenwel niet kunnen afleiden dat hij zo snel daarna al zou overlijden. In licht reliëf staan op het overlijdensbericht twee koningen afgebeeld, waarvan er één staat en één ligt.

Dit illustreert hoe zeer het schaakspel zijn hele leven lang een belangrijke rol heeft gespeeld. Als ik goed heb teruggebladerd in het Tijdschrift van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond dan ben ik zijn naam voor het eerst tegengekomen als speler van het Groningse Staunton in de KNSB - Bondscompetitie in 1948/49.

Voorjaar 1973 werd Ernst Sprenger, werkzaam als medisch specialist in Groningen, lid van de NBC. Hij begon in voorrondegroep 17 van het Bekertoernooi 1973. Uiteindelijk bracht hij het daarin tot een plaats in de finale, waarin hij derde werd met 6,5 uit 10 achter Louis Stortelder en Günter Ballon. Ondertussen had hij zich via een H- en een M-groep geplaatst voor het Kampioenschap van Nederland. In totaal heeft Sprenger daarna aan vier finales meegedaan. Zijn beste prestatie

daarin was een met Maarten Etmans gedeelde tweede plaats in K11 achter Ronald Weijerstrass.

Zoals dat met veel sterkere spelers gaat verlegde Sprenger daarna het zwaartepunt van zijn activiteiten naar het internationale correspondentieschaak. Dat bracht hem meerdere malen tot het meespelen in een Olympiade team, vaak samen met zijn Groningse collega Bram Idema. Met een sterk team met hen beiden en Van der Tak, Planta, Molenbroek en Ballon misten ze in de voorronde van Olympiade 9 op een haar na de finale. In de finale van Olympiade 11 haalde het Nederlandse team met Ballon, Van Oosterom, Weijerstrass, Idema, Sprenger en Van Perlo na zeven (!) jaar spelen een met Engeland gedeelde achtste plaats.

Oneerbiedig gezegd was Sprenger een "veelvraat". Hij speelde niet alleen in Olympiade teams, maar ook in de halve finales van het WK, in persoonlijke en in team EK's, in Meesternorm toernooien en in heel veel Wereldbekertoernooien. In het ICCF rating systeem waren op het moment van zijn overlijden de uitslagen van 436 door hem gespeelde partijen verwerkt. Dat geeft al aan dat Sprenger een echte liefhebber was.

Zijn score van 9 uit 14 in Semifinale 7 van WK 20 leverde hem in 1996 op het ICCF Congres in Bad Neuenahr de IM-titel op. En omdat hij daarna de ene na de andere norm bleef scoren, verwierf hij in 1999 op het Congres in het Zwitserse Thun de Senior IM-titel.

Met het overlijden van de aimabele Ernst Sprenger is ons weer iemand ontvallen van de groep van oudgedienden die niet alleen goed konden schaken, maar ook jarenlang belangstelling ten toon hebben gespreid voor de organisatie van de NBC. Vele malen was hij aanwezig op de jaarvergadering. Dat hij ruste in vrede.

In de rubriek "Terugblik" een aantal partijen van Sprenger, waaronder de partij tegen Schoemaker waarmee hij zich in 1981 van de derde plaats verzekerde in het Nederlands Kampioenschap K9. De partij en het commentaar zijn afkomstig uit het boekje dat Guido den Broeder destijds in eigen beheer publiceerde over dit toernooi, waarin hijzelf achter Joop van Oosterom de tweede plaats behaalde.

Uitslagen beëindigde internationale wedstrijden

Heel wat internationale groepen met Nederlandse deelname zijn de afgelopen maanden wederom beëindigd. In een aantal daarvan vielen Nederlandse successen te noteren. De meest opvallende wat dat betreft is de zege van Ron Langeveld in een halve finale WK. In onderstaand overzicht valt verder op dat Wim van Vugt driemaal een al of niet gedeelde eerste plaats wist te behalen. Twee daarvan betreffen een thema toernooi. Zo langzamerhand is Wim onze absolute thema toernooien kampioen.

WC/25/CT/5 10/12. Jan Verleur 5 (12);

WC/26/CT/4 7. Adri de Groot 5,5; 8. Richard van Tienhoven 5

WC/25/SF/1 1. Ron Langeveld 10 (12);

WC/29/SF/14 4/5. Gert Legemaat 8 (12);

WC/29/SF/18 2/3. Marc Schroeder 6,5 (11)

WS/M/22 3. Vojo Zelovic 7 (10);

WS/M/31 2/3. Koert ter Veen 7,5 (10), 10. Jeroen van Gool 1,5;

WS/M/44 9. Ben Driessen 4,5 (10);

WS/M/71 1/2. Koert ter Veen 7 (10)

WS/O/67 5. Willem van der Linden 2,5 (6);

WS/O/68 3/4. Hans Dirks 3,5 (6);

WS/O/92 7. Tom Meurs 0 (6);

WS/O/96 4. René van Alfen 3,5 (6);

WS/O/102 3. Erwin Oosterbeek 3,5 (6);

WS/O/113 1. Cees Raijmaekers 5,5 (6);

WS/O/165 7. Jan de Vos 0,5 (7)

WT/H/1048 3. Jan de Rijk 4,5 (6);

WT/H/1050 7. Antoon de Rooij 1,5 (6);

WT/H/1055 3/4. Bram van Meggelen 3 (6)

WS/MN/12 1. Peter de Jong 8 (12); 5/8. Jan Willen van Willigen 6,5; 9. Wim van Vugt 6

ChampionsLeague/2/C1 4. The Gambiteers Guild 23,5 (40); **bord 3** 1/2. Wim van Vugt 8,5 (10);

ChampionsLeague/2/C2 4/5. Black Rank Mates 23 (40); **bord 2** 3/4. Rob Leemans 6 (10); **bord 4** 3/6. Peter Cijs 5,5;

ChampionsLeague/2/C5 10. Dutchess 15 (40); **bord 1** 7/8. Adri de Groot 4,5 (10); **bord 2** 4/6. Cor van Wieringen 5; **bord 3** 7. Wim Pommerel Brouwer 4,5; **bord 4** 11. Wilmar Meijer 1;

ChampionsLeague/2/C6 2/3. Masters of the IECG 24,5 (40); **bord 1** 5/7. Jan Willem van Schoonhoven 5,5 (10)

WorldCup/14/P/12 8/9. Jan Gast 3,5 (10);

WorldCup/14/P/13 3. Wim Velker 7,5 (10);

WorldCup/15/W/53 9. Frans Jaeger 2,5 (8)

Webchess/Open/2/30 4. Ron van Neijhof 3,5 (6)

TT/P/5/98/F 1. Wim van Vugt 5 (6), 2. Sw. Nirav Christophe 2,5;

TT/P/12/98/F 1. Johan Engelen 6 (10);

TT/P/12/00/F 1/2. Wim van Vugt 4 (6);

TT/P/4/04/F 1. Walther Kappelhof 4 (4);

TT/P/6/04/F 3. Perry Koopmans 8,5 (14)

TT/E/10/06/F 2/3. Hennie Hilgerdenaar 5 (8);

TT/E/1/07/F 5/6. Jaap Niewold 3 (12)

TT/W/2/06/2 3. John van der Hoeven 8 (12);

TT/W/4/06/2 6. Shorish Maroof 0 (10)

WS/free/404 1. Ronald Weyerstrass 2 (2);

WS/free/461 1. Hans Dirks 2 (2);

WS/free/465 1. Hein Stallinga 1,5 (2);

WS/free/492 1/2. Frits Bleker 1 (2);

WS/free/563 2. Mark van Rooijen 0 (2);

WS/free/613 1. Jos van Raan 2 (2);

WS/free/618 2. Erwin Oosterbeek 0,5 (2);

WS/free/648 1/2. Geert Duiven, Jan de Vos 1 (2);

WS/free/652 1. Jan de Vos 2 (2)

EU/EM/H/19 1/2. Matthie Bonte 4 (6);
EU/EM/H/24 6. Jo Rooijackers 1 (6)
EU/H/1395 7. Hinderikus Jongman 0,5 (6)

Kampioenschap van België/61 (BEL) 7. Peter Cijs 7,5 (14)

Foglar/2/SIM/B (CZE) 1 /4. Rob Leemans 7,5 (12)

AJEC/70/Open/29 (FRA) 6. Heinse van Houten 1 (6)

BdF/60/W/49 (GER) 1. Gert Legemaat 7 (8), 8. Aart van de Peut 2;

BdF/60/W/37 (GER) 5/7. Chris Leenders 3,5 (8)

H J Mostert Herdenkingstoernooi/WS/Open/5 (NED) 1. Janko Bohak (SLO) 6,5 (7); 2. Chris Leenders 5,5; 3/4. Alan Borwell (SCO), Bart Ockeloen 4,5; 5. Gerad van den Haak 4; 6/7. Gerhard Radosztics (OST) +, Alan Rawlings (ENG) 3,5; 8. Ron van Neijhof 2,5; 9. Jeroen van Gool 1,5;

H J Mostert Herdenkingstoernooi/WS/Open/7 (NED) 1. Karel Glaser (CZE) 7,5 (8); 2. Philip Foenander (IRL) 6,5; 3. Bart Vermeulen 5,5; 4. Hein Stallinga 5; 5. Claudio Goncalves (ARG) 4,5; 6. Jeroen van Gool 4; 7. Jan Willem ter Braake 1; 8. Jonathan Faydi 0

H.J. Mostert Memorial : Teams

SIM resultaat voor Jan Verleur

In de Team match van het H. J. Mostert Herdenkingstoernooi tussen Nederland en de Internationale vrienden spelen aan weerszijden acht spelers tegen de spelers uit het andere team. Het zogenaamde Scheveningse systeem. Op het moment van schrijven zijn 47 van de 64 partijen beëindigd, iets meer dan tweederde. En Nederland leidt met 24,5 – 22,5. Door op www.iccf-webchess.com naar Tables and Results te gaan, en in het zoekvakje bijvoorbeeld Mostert in te tikken, kan men bij de Team match komen en vervolgens bij de toernooitabel. Door in die tabel op een uitslagenvakje te klikken, kunnen niet alleen de beëindigde partijen bekeken worden, maar ook de nog lopende.

Van de Nederlandse spelers zijn er intussen drie uitgespeeld: Ron Langeveld aan bord 2, Hans Bouwmeester aan bord 6 en Jan Verleur

aan bord 8. Langeveld scoorde maar liefst 6,5 punt, één meer dan de GM-norm die op 5,5 ligt. Drie remises en vijf overwinningen (onder andere op WK 13 Umansky, op de sterke Deense GM Erik Bang en op ICCF President Med Samraoui) bezorgden hem een TPR van maar liefst 2769. Geen wonder dat Ron op de nieuwste ratinglijst met 2698 in de top tien is terecht gekomen.

Bouwmeester stelde een tikkeltje teleur met een score van 3 punten. Het was zijn eerste optreden sinds heel veel jaren (twintig?) en het viel hem niet mee. Ook niet omdat in diezelfde periode het correspondentieschaak door de opkomst van de schakcomputers behoorlijk van karakter is veranderd. Omdat hij dat toch ook nog wel eens wilde ervaren, net als het spelen op de webserver en ook omdat hij met Mostert in het verleden een nauwe relatie heeft gehad, heeft hij het geprobeerd, èn zijn best gedaan, maar ik vrees dat het niet naar meer smaakt.

En met een score van 4 punten heeft Jan Verleur niet alleen een IM-norm behaald, maar zelfs een SIM-norm. Ik denk toch ook wel een beetje tot zijn eigen verrassing, maar het moet gezegd: hij was zeer gemotiveerd om van de eervolle uitdaging die hem werd geboden iets moois te maken. Maar liefst drie overwinningen wist hij te behalen: tegen Erik Bang, tegen de ex-ICCF penningmeester en SIM Carlos Flores uit Spanje en tegen de ICCF ratingcommissaris en SIM Gerhard Binder uit Duitsland. Met zijn eigen rating van 2387 bij de start scoorde hij hiermee een TPR van 2516. Proficiat dus ook voor Jan Verleur.

De scores van onze vijf overige deelnemers zijn: Joop van Oosterom 1,5 uit 3, Michiel Plomp 3 uit 5, Dick van Geet 3,5 uit 7, Jacques Kuiper 2 uit 5 en Dinand Knol 1 uit 3. In het internationale team is nog niemand uitgespeeld. De individuele scores aldaar zijn: Mikhail Umansky 4,5 uit 7, Erik Bang 2 uit 6, Fritz Baumbach 3,5 uit 5, Achim Soltau 4 uit 7, Ervin Liebert 2,5 uit 5, Carlos Flores 1 uit 4, Med Samraoui 3,5 uit 7 en Gerhard Binder 1,5 uit 6. Met nog 17 partijen aan de gang en een verschil van slechts twee bordpunten belooft het de komende tijd dus nog heel spannend te worden.

NB : De tabellen van het H.J. Mostert Memorial (webserver) bevinden zich ook op onze eigen website : www.correspondentieschaken.nl (onder tabellen).

Deze tabellen worden regelmatig bijgewerkt, maar er kan wel eens een recente uitslag ontbreken.

Teamtoernooien

Hieronder volgt een update van de prestaties van de Nederlandse teams in de diverse teamtoernooien. Vaak is het natuurlijk zo dat er enige tijd zit tussen het schrijven van een dergelijk artikel en het lezen daarvan door u, waardoor er wel eens een discrepantie kan zijn, omdat er in die tussentijd nieuwe uitslagen zijn bijgekomen. Maar dat nemen we maar voor lief, want anders kan er nooit meer iets gerapporteerd worden, tenzij een toernooi in z'n geheel is beëindigd.

In de finale van Olympiade 15 (op de webserver) ziet het er niet meer naar dat uit Nederland de eerste plaats gaat halen. Zeer verrassend gaat Noorwegen aan de leiding met 46,5 en nog 4 partijen open uit in totaal 72 partijen. Vlak daarachter zit Duitsland met 46,5 + 1. Dan komen Slowenie met 41,0 + 1 en Slovenië met 40,5 maar +3. Met 40 punten volgen dan Nederland met nog 9 partijen open en Rusland met 8 open. Op het eerste gezicht zou je dus zeggen dat Nederland met Rusland om de derde plaats speelt. En die is niet onbelangrijk, omdat een derde plaats ook meteen kwalificatie inhoudt voor de volgende finale. In dat verband zou de uitslag van de nog lopende partij tussen Carol-Peter Gouw en zijn Russische tegenstander Aleksei Voll wel eens van groot belang kunnen blijken te zijn. Aan twee borden is al duidelijk dat één van onze spelers de eerste plaats zal delen. Aan bord 1 is dat Joop van Oosterom met 8,5 uit 12, samen met Ivar Bern (Noorwegen) en Marjan Semrl (Slovenië), en ook Hans-Marcus Elwert (Duitsland) en Semen Pinkovetsy (Rusland) kunnen nog op gelijke hoogte komen. En aan bord 3 is het David van der Hoeven met 7,5 punt, samen met Fernando Cleto (Portugal) en zo mogelijk ook nog Timur Balabaev uit Kazakstan.

In de voorrondegroep 2 van Olympiade 16 (per post gespeeld met viertallen) is geen succes weggelegd voor het Nederlandse team. Met 15 uit 32 en nog 4 partijen open spelen we nog met Spanje om zesde of de zevende plaats. Wel is het toernooi een groot succes geworden voor onze eerste bordspeler Martin Vlasveld die aan dat bord met 6 uit 9 het beste resultaat haalde, maar bovenal hiermee een Grootmeesternorm scoorde.

In de voorrondegroep 5 van Olympiade 17 (gespeeld op de webserver) heeft het Nederlandse team het boven verwachting goed gedaan door met 33 uit 54 de derde plaats te behalen, vlak achter Estland en Denemarken, die zich daarmee kwalificeerden voor de finale. Vier spelers haalden een SIM-norm: Albert Hebels aan bord 1 met 5,5 uit

9, Henk van den Bos aan bord 2 met 6,5 uit 9 – tevens goed voor de ongedeelde eerste plaats aan dit bord –, Jan Willem van Willigen aan bord 3 met 6 punten, en Piet Koster aan bord 5 eveneens met 6 punten.

Over het zevende Europese Teamkampioenschap heb ik onlangs in Postduif 69 nog verslag gedaan. Het enig dat daar nog aan kan worden toegevoegd, is dat Oekraïne de ene toen nog openstaande partij heeft verloren en dus met 48,5 uit 80 derde is geworden.

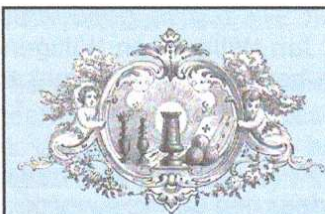
Eveneens georganiseerd door de Europese zone is het Harro Otte Memorial: een teamwedstrijd aan zes borden, gespeeld op de webserver, met drie voorrondegroepen, voor spelers met – zeg maar voor het gemak – een rating onder de 2000. Aan dit toernooi doen 26 landen mee, waarbij Nederland speelt in voorrondegroep 2 tegen acht tegenstanders: België, Finland, Frankrijk Italië, Noorwegen, Slowakije, Turkije en Zwitserland.

Met een score van $27.5/39 = 70.5\%$ (11 open) doen ons zuiderburen het heel goed. Nederland staat vierde met $18.5/33 = 57.1\%$ (15 open), achter Slowakije met $24/42 = 56.6\%$ (6 open) en Zwitserland met $21.5/38 = 56,1$ (10 open).

Dat belooft dus nog heel spannend te worden. De Nederlandse kleuren worden verdedigd (in bordvolgorde) door Gerard van den Haak – reed uitgespeeld met 4,5 uit 8 –, Jeroen van Gool, Corniel Nobel, Ralph Schunken, Willem van der Linden en Ralph Keijzer.

Dan is in augustus 2007 op de webserver een drielandenwedstrijd van start gegaan tegen België en Frankrijk. Ook hier doen onze zuiderburen het bijzonder goed. Zij gaan aan de leiding met 22,5 uit 35, voor Frankrijk met 14.5 uit 31 en Nederland met een schamele 9 uit 31.

Tenslotte is in september 2007 de derde editie van de Champions League van start gegaan. Daarin spelen drie geheel Nederlandse teams: Chessknights Tango, Dutchess and 64 for 4. Daarnaast spelen er trouwens ook nog wel landgenoten in internationaal samengestelde teams. De drie genoemde Nederlandse teams zijn – vraag me niet hoe dat kon – bij elkaar in één groep terecht gekomen, groep C3. Ze nemen daarin op dit moment middenposities in, waarbij positieve scores te noteren zijn voor Hans van Unen en Albert Hebels van 64 for 4, voor Bert Westera van Dutchess en voor Wim Wegman van Chessknights Tango.

Een terugblik

In deze aflevering aandacht voor een aantal partijen van de onlangs overleden Dr. E.H. Sprenger.

Wit : Dr. E.H. Sprenger

Zwart : E. Schoemaker [D70]

K-09, 1980

Commentaar : G. den Broeder

1.Pf3 d5 2.d4 Pf6 3.c4 g6

Een Grünfeld-Indiër dus, zij het dat Wit eerst het koningspaard heeft gespeeld. dat heeft zijn voor- en nadelen.

4.cxd5 Pxd5 5.e4 Pb6 6.h3 Lg7 7.Pc3 0-0 8.Le2 Pc6

Logischer lijkt - c6. Voor de eigen linies zijn Zwart's stukken aanvalsobjecten voor de witte pionnen.

9.Le3 Pa5?

Maar dit is te omslachtig. Er behoorde - e5 te geschieden.

10.0-0 Pac4 11.Lf4

Natuurlijk kan Zwart niet op b2 nemen.

11...c6 12.Dc2 Te8 13.Tfd1!

Verhindert - e5.

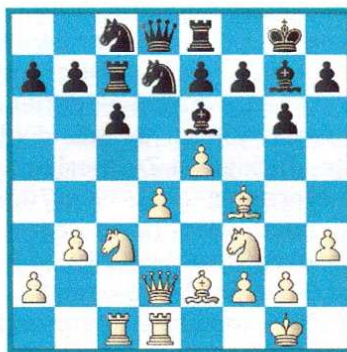
13...Ld7 14.b3 Pd6 15.Tac1

Tc8 16.Pe5 Le6 17.Dd2 Pd7

18.Pf3 Tc7 19.e5 Pc8

De vijfde zet met dit paard. Zwart's opening is een fiasco geworden.

Zie diagram rechtsboven

20.d5!

Een diep berekende combinatie, waarmee Sprenger zijn voordeel omzet in een gunstig eindspel.

20...cxd5 21.Pxd5 Txc1

22.Txc1 Pxe5 23.Pc7

De eerste pointe : de zwarte e-pion wordt verdubbeld.

23...Pxf3+ 24.Lxf3 Dxd2

25.Lxd2 Td8 26.Pxe6 fxe6

27.Lf4 Pd6 28.Tc7

En de tweede pointe : eveneens via c7 wint de toren de geofferde pion terug.

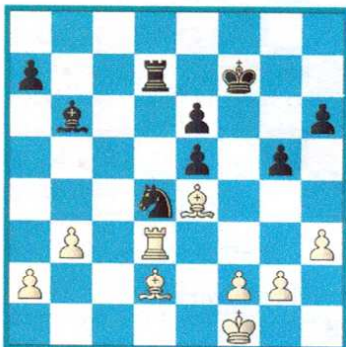
28...Kf7 29.Lxb7 Ld4

Misschien dat 29...Pxb7 30.Txb7 a5 gevolgd door - Td5 nog te proberen was.

30.Lg5 Pf5 31.Tc2 h6 32.Lc1

Lb6 33.Td2 Pd4 34.Kf1 e5
35.Td3 g5

Na 35 - h5 wordt pion g6 wel erg
zwak. 36.Ld2 Td7 37.Le4 e6?

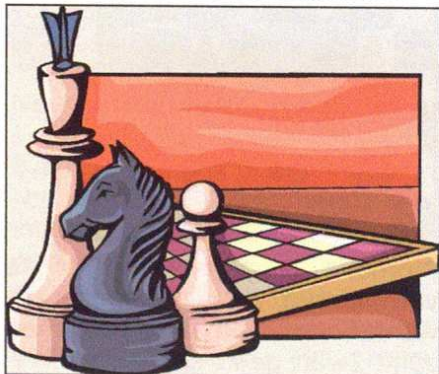

Dit mag zwart nooit vrijwillig
doen ! Veld e6 moet kunnen
dienen als doorgang voor koning
en paard. Het is opvallend hoe
gemakkelijk nu loperpaar plus
vleugelmeerderheid tot winst
leiden, zoals wij in dit toernooi al
eerder zijn tegengekomen

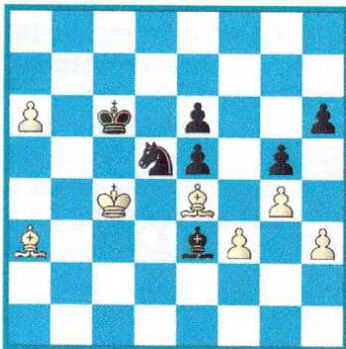
38.b4 Tc7 39.a4 Tc4 40.a5
Ld8 41.Tc3 Txc3 42.Lxc3 Ke7
43.Ke1 Kd6 44.Kd2 Pb5 45.Lb2
Pc7 46.Kd3 Pd5 47.Kc4 a6?

Een positionele blunder die het
einde verhaast.

48.b5 axb5+ 49.Kxb5 Pc7+

50.Kc4 Pd5 51.La3+ Kc6 52.a6
Lb6 53.f3 Le3 54.g4

Zwart geeft op, Sprenger : "Zwart
kan geen stuk meer verzetten."

Wit : Dr. E.H. Sprenger

Zwart : J. de Wit [A33]

K-09, 1980 Commentaar : G.
den Broeder

1.Pf3 Pf6 2.c4 c5 3.Pc3 Pc6
4.d4 cxd4 5.Pxd4 e6 6.g3 Db6
7.Pb3 Lb4 8.Lg2 d5

Nu Wit de loper naar g2
heeft ontwikkeld is pion c4
onbeschermd, wat Zwart een licht
initiatief belooft. Ook Spasski's zet
- Da6 komt in aanmerking, maar
de tekstzet is directer. 9.Pd2

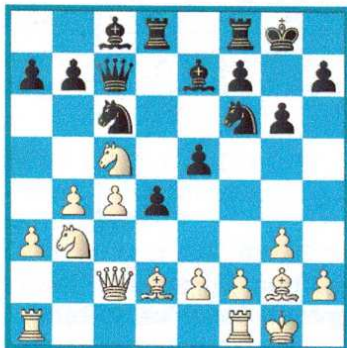
Mogelijk is ruilen op d5 sterker.
Weliswaar zal Zwart op de
damevleugel nu spoedig worden
teruggedrongen, maar in ruil
daarvoor krijgt hij een stevig
centrum-overzicht.

9...d4 10.Pa4 Dc7 11.0-0 Le7
12.a3 0-0 13.b4 e5 14.Dc2
Le6 15.Pb3 Tad8 16.Pac5 Lc8

De spelers volgden de partij
Karpov-Pritchett, Nice 1974.

Natuurlijk biedt de witte meerderheid op de damevleugel kansen, maar vooralsnog lijkt Zwart er goed voor te staan. Hij zal snel met - f5 moeten komen.

17.Ld2 g6?

Maar dit is te langzaam; het lijkt erop dat Zwart het gevaar niet onderkent.

Onmiddellijk - b6 was geboden, bijvoorbeeld : 17...b6 18.Pe4 Pxe4 19.Dxe4 (of 19.Lxe4 f5 20.Ld5+ Kh8 en Wit heeft geen tijd voor 21 e3 omdat - Pxb3 dreigt.) 19...Td6! 20.b5 f5.

18.Tac1 b6 19.Pe4 Lf5 20.Pxf6+ Lxf6 21.Le4 Lxe4

Met de ruil van zijn "goede" loper geeft Zwart te kennen de situatie niet langer meester te zijn.

Inderdaad zou op - Le6 22 c5 zeer sterk zijn.

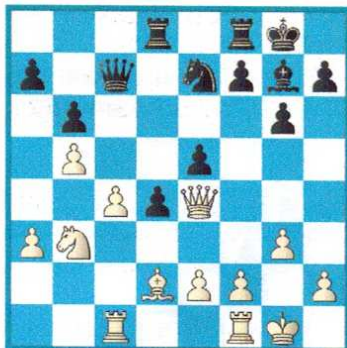
22.Dxe4 Lg7?

Dit geeft Sprenger vrij spel om zijn troef uit te spelen.

Beter was - Le7, maar het lijkt geen twijfel dat Zwart in ernstige moeilijkheden verkeert.

23.b5 Pe7

Gedwongen : na 23 - Pb8 24 c5 en 25 c6 is het paard opgesloten.

24.c5!

Dreigt kwaliteitswinst.

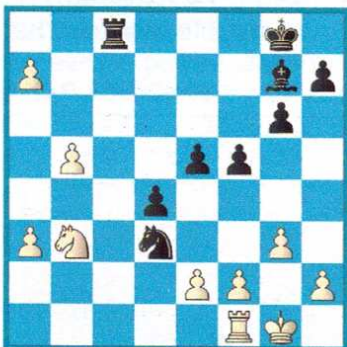
24...Tc8 25.Lb4!

Sprenger is niet iemand om een vinger toe te steken. de loperzet is dodelijk.

25...f5 26.Dd3 Pd5

Er is niet beter, na 26...Lf6 (dekt het paard) volgen varianten als 27.cxb6 Dxb6 28.Lc5 Db8 29.Dc4+ Kg7 30.Da4 enz. Nu gaat Zwart niettemin tactisch te gronde.

27.cxb6 Pxb4 28.Txc7 Pxd3 29.Txc8 Txc8 30.bxa7

Promotie is plotseling niet te verhinderen, het gespaard worden van het zwarte paard ten spijt. Zwart geeft op.

Wit : Dr. E.H. Sprenger
Zwart H. Leeners [D06]

BV-87-1 Amsterdam, 1987
Commentaar : Dr. E.H. Sprenger

1.d4 d5 2.Pf3 Lf5

Dit is uiteraard al eerder gespeeld en het is voor Wit niet gemakkelijk om voordeel te behalen.

3.c4 e6 4.Db3 Pc6

Voor Wit is het nu te riskant om op b7 te slaan.

5.cxd5 exd5 6.Pc3

Deze stelling, via een andere olgorde van zetten, kwam voor in het laatste Nederlandse kampioenschap in de partij Sosonko-Pieterse. De zwartspeler vervolgde hier met 6 Lb4 en kwam in het nadeel. In onze partij gaat het anders.

6...Pb4 7.e4 De7

Never a dull moment with Leeners !

8.a3!

Nu wordt het al buitengewoon interessant en erg gecompliceerd.

8...dxe4 9.Pe5 f6

Ook Zwart doet min of meer gedwongen zetten, zijn stelling hangt reeds aan een zijden

draad.

10.axb4 fxe5 11.Pd5

Zwart staat zeer moeilijk, hij kiest voor

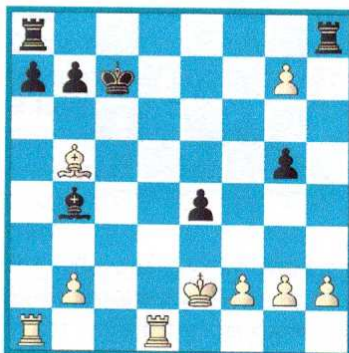
11...Le6

Zetten als Dd7 zijn ook bepaald niet aantrekkelijk (Lb5 en na c6 Pb6).

12.Pxc7+ Dxc7 13.Dxe6+ De7 14.Lb5+ Kd8 15.Lg5

De witte zetten liggen voor de hand.

15...Pf6 16.Dxe7+ Lxe7 17.dxe5 Lxb4+ 18.Ke2 h6 19.exf6 hxg5 20.Thd1+ Kc7 21.fxg7

Zwart geeft op, er is niets meer van over. Afgezien nog van de dominerende positie van de witte zware stukken kost de pion g7 materiaal. voor aanhangers van de zogenaamde klassieke, "correcte" openingen een opbeurende partij.

Wit : Dr. E.H. Sprenger
Zwart : Borwell [D16]

ICCF WK15 semi-finale, 1984

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Pf3 Pf6 4.Pc3 dxc4 5.a4 Lg4 6.Pe5 Lh5 7.f3 Pfd7 8.Pxc4 e5 9.e4 Na 9.Pe4

Lb4+ 10.Ld2 De7 11.dxe5 0-0
12.e3 staat Wit iets beter.

9...Dh4+

Minder lijkt 9...exd4 10.Dxd4 Df6
11.Dxf6 Pxf6 12.Lf4.

10.Ke2!

Na 10.g3 Df6 komt Zwart iets
beter te staan.

10...Pa6

Beter 10...Lb4.

11.dxe5 0-0-0 12.g3 De7

13.Lh3

Beter 13.Dd6 bijvoorbeeld 13...
De8 14.Lh3! Lxd6 15.Pxd6+ Kb8
16.Pxe8 Thxe8 17.Lxd7 Txd7
18.g4.

13...Db4 14.Pd6+ Kb8 15.Lxd7 Txd7 16.Dc2 Lxd6 17.exd6 Pc5

Beter 17...Dc4+ 18.Kf2 Pb4
19.Dd2 Pd3+.

18.Le3! Dc4+ 19.Kf2 Pd3+?! 20.Kg2 Txd6 21.g4 Lg6 22.Thd1 Thd8

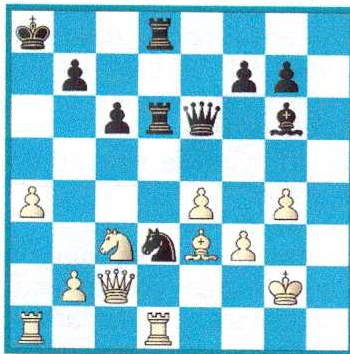
Met 22...Tc8 had Zwart de nu
volgende zet van Wit kunnen
verhinderen.

23.Lxa7+! Ka8

Uiteraard niet 23...Kxa7 24.Pb5+
cxb5 25.axb5+ (met een toren op
c8 had de zwarte dame nu gedekt

gestaan) 25...Kb8 26.Dxc4 Pf4+
27.Kg3 Txd1 28.Txd1 Txd1
29.Kxf4+- en Wit wint.

24.Le3 h5 25.h3 hxg4 26.hxg4 De6?

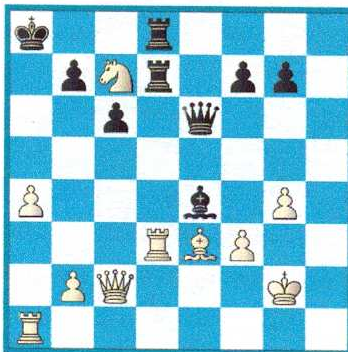

Noodzakelijk waren zetten als 26
- Pb4 of 24 - f6. De tekstzet stelt
Wit in staat de partij op fraaie
wijze te beslissen.

27.Pb5! T6d7 28.Txd3!

De zwarte toren op d7 moet veld
c7 blijven dekken

28...Lxe4 29.Pc7+

Zwart had wellicht gehoopt
op 29.fxe4 Dxe4+ enz. Na de
tekstzet is het over en sluiten
en Zwart geeft dan ook op; want
na 29...Txc7 volgt 30.Txd8+ Tc8
31.Txc8+ Dxc8 32.Dxe4 enz.

Jan Verleur heeft in het H.J. Mostert Memorial (team-wedstrijd een SIM-norm behaald. De redactie feliciteert hem van harte met het behaalde resultaat! Hieronder een tweetal, door hem becommentarieerde partijen uit dit toernooi.

Wit : J.H. Verleur

Zwart : G. Binder [D31]

H.J. Mostert Memorial (teams),
2007

Commentaar : J.H. Verleur

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Pc3 c6 4.e4

Het roemruchte Marshall gambiet dat ik, als ik de kans krijg, altijd graag wil spelen. Waarschijnlijk is het voor Zwart verstandig de nu volgende complicaties te vermijden door nu 4 - Lb4 te

spelen (Zie NIC 72).

**4...dxe4 5.Pxe4 Lb4+ 6.Ld2
Dxd4 7.Lxb4 Dxe4+ 8.Le2
Pa6**

Deze zet lijkt het beste vanwege tempowinst bij de ontwikkeling.

9.Ld6

Ook 9 Lc3 en La5 zijn veel gespeeld, maar de, van Taimanov afkomstige tekstzet lijkt mij het beste.

9...b6

Snelle ontwikkeling van de zwarte looper en de lange rochade liggen voor de hand. In de praktijk bleek 9 - e5 niet goed, zoals o.a. Aronian-Vallejo Pons, Linares 2006, liet zien. M.i. is echter 9 - Dxd2, dat er voor Zwart gevaarlijk uitziet, niet geheel duidelijk.

10.Pf3 Lb7 11.0-0

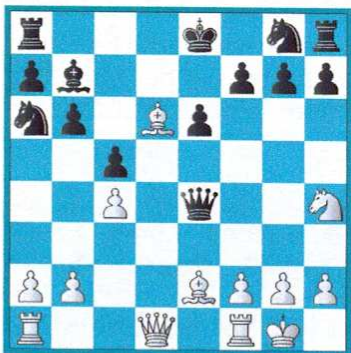
Ook 11 Dd2 is gespeeld, maar zoals later blijkt kan de bestaande theorie na de tekstzet worden verbeterd.

11...c5

Gespeeld in de fraaie partij Onischuk-Shulman, Minneapolis 2005. In NIC 79 wordt 11 - 0-0-0 als beter gezien. Echter

na 12.Pe5 Df5 13.f4! (Wiacek-Verleur, Kandidatentoernooi WK25) bleek Wit in het voordeel te komen na 13...Ph6 14.Lf3 Pc5 15.b4 Dit was dus de verbetering die ik wilde spelen.

12.Ph4

12...Dc6

Shulman speelde 12...Dxh4 en verloor snel. Na 13.Da4+ Kd8 14.Tad1 Kc8 15.g3! Dg5 16.f4 Dd8 17.Le5 Pf6 18.Txd8+ Txd8 is Zwart verloren.

13.Lf3 Dd7 14.Pf5! 0-0-0

Na 14...exf5 15.Lxb7 Dxb7 16.Te1+ Pe7 17.Da4+ b5 18.cxb5 0-0 19.Txe7 is het uit.

15.Le5 exf5 16.Dxd7+ Kxd7 17.Tad1+ Ke7 18.Lxb7 f6 19.Lg3 Txd1 20.Txd1 Pb4 21.a3 Pc2 22.Lb8

En Zwart geeft het op daar hij kansloos is in het eindspel.

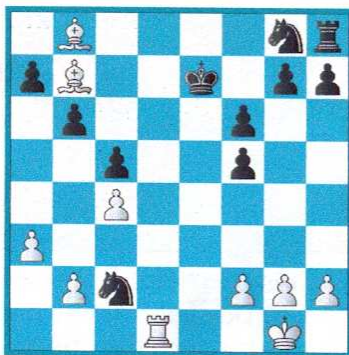
Zie diagram rechtsboven

Wit J.H. Verleur [B52]

Zwart : C. Flores Gutierrez

H.J. Mostert Memorial (teams), 2007

Commentaar : J.H. Verleur

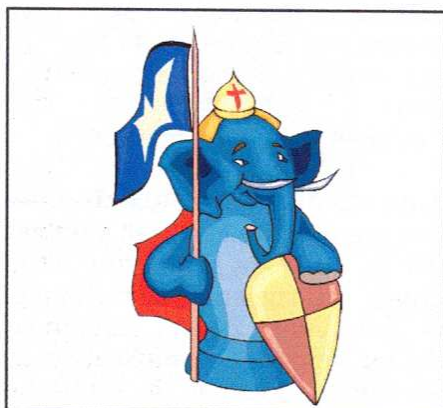
Slotdiagram Verleur - Binder

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.Lb5+ Ld7 4.Lxd7+ Dxd7 5.c4 Pc6 6.Pc3 g6 7.d4 cxd4 8.Pxd4 Pf6 9.f3 Lg7 10.Pde2 a6 11.0-0 0-0

Een betrekkelijk onschuldig begin. Zwart volgt een aanbeveling van Kasparov om de looper te fianchetteren. Bijvoorbeeld Sadvasakov-Kasparov, Astana 2001.

12.a4 e6 13.Lg5 Dc7 14.Kh1 Pd7 15.b3 Da5 16.Dd2 Pc5 17.Tab1 Tfc8 18.Lh6 Lxh6?!

Ik denk dat de loperruil een witte aanval in de hand werkt. Beter 18 - Lh8.

19.Dxh6 Te8 20.f4 f5 21.exf5
exf5 22.g4 Tf8 23.b4!

Door dit pionoffer wordt de
zwarte dame even gebonden aan
de dekking van Pb4 waardoor Wit
meer mogelijkheden krijgt op de
koningsvleugel.

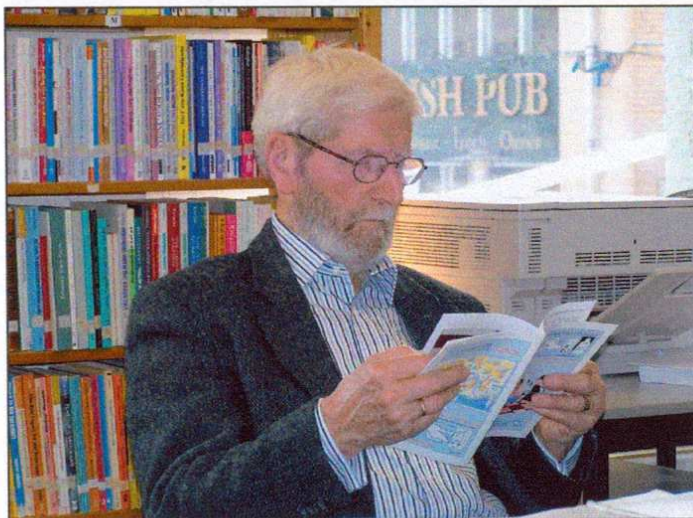
**23...Pxb4 24.Pd4 Pbd3 25.Pd5
Tf7 26.gxf5 Pe4 27.fxg6
Tg7 28.Txb7! Txb7 29.Pc6**
Tengevolge van de dreiging 30
Pe7+, met spoedig mat, moet
Zwart de dame offeren.
29...Pdf2+ 30.Kg2 Dxd5

31.cxd5 hxg6 32.Txf2 Th7
33.Dxg6+ Tg7 34.Pe7+ Kf8
35.Kf3 Txg6 36.Pxg6+ Kf7
37.Pe5+! dxe5 38.Kxe4 exf4
39.Txf4+

De vorige zetten waren vrijwel
gedwongen. Wit heeft nu een
gewonnen eindspel bereikt. Zwart
had het hier kunnen opgeven. Er
volgde nog :

**39...Ke7 40.Th4 Tg8 41.Kd4
a5 42.h3 Tg3 43.Th7+ Kd6
44.Th6+ Ke7 45.Kc5**
En Zwart gaf op.

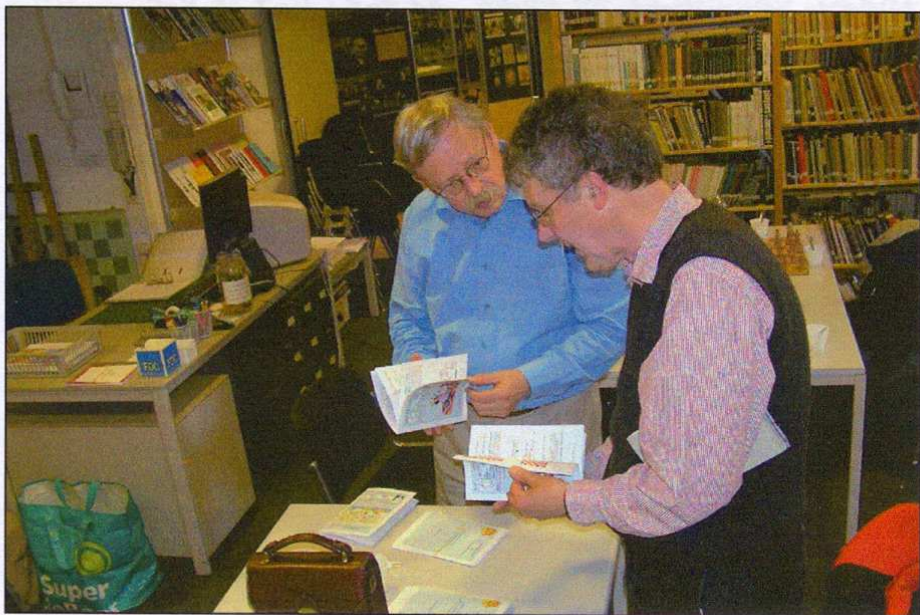
ALV 2008

S. Sieswerda

**Foto : J. van
den Braak**

Boven : Hein Stallinga, de geestelijke vader van de N.B.C. - weblog. Onder : de huidige hoofdredacteur, Cor van Wieringen, in gesprek met een van zijn voorgangers, Roger Feytens. Foto's : J. v.d. Braak

N.B.C.

Voorzitter : T. de Ruiter,

Gr. W. de Oudelaan 223, 1412 AT Naarden
Tel. 035 - 694 35 56, Email : t.de.ruiter@consunet.nl

Secretaris : H.P.J. Visser,

Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn
Tel. 055 - 541 24 25, Email : hpjvisser@chello.nl

Penningmeester : S. Sieswerda,

M. van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort
Tel. 033 - 475 50 18

Postgiro : 13 65 400 t.n.v. Penningmeester N.B.C.

Alg. Westrijdleder & Publicaties : C.A. van Wieringen,

Jachthavenweg 8A, 1076 CZ Amsterdam
Tel. 020 662 8089, Email : cavanwieringen@cs.com

Internationale Contacten : A.A. van 't Riet,

Peperstraat 84, 2801 RG Gouda.

Tel. 0182 - 67 99 98

Email : aa.riet@inter.nl.net

Namen en adressen Wedstrijdleiders

KE-groepen : Cor van Wieringen,

Jachthavenweg 8 A, 1076 CZ Amsterdam,
Email : cavanwieringen@cs.com

M-groepen : S. Sieswerda,

M. van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort

H- en K-groepen : Joop Jansen,

Randenrade 6, 5807 BM Oostrum
Email : jannesnelleke@home.nl

Webserver-groepen en 60+ toernooi : Gerard van den Haak

Muiderslotweg 106, 2026 AS Haarlem
Email : gerard.vanden.haak@12move.nl

Inschrijven voor wedstrijden

NBC-wedstrijden :

schriftelijk bij C.A. van Wieringen

ICCF-wedstrijden :

d.m.v. overmaken van het inschrijfgeld op
PG 13.65.400 t.n.v. Penningmeester NBC
te Amersfoort onder vermelding van soort
wedstrijd enz. Bij webserver-wedstrijden
tevens een emailbericht naar Nol van 't Riet
(aa.riet@inter.nl.net).

